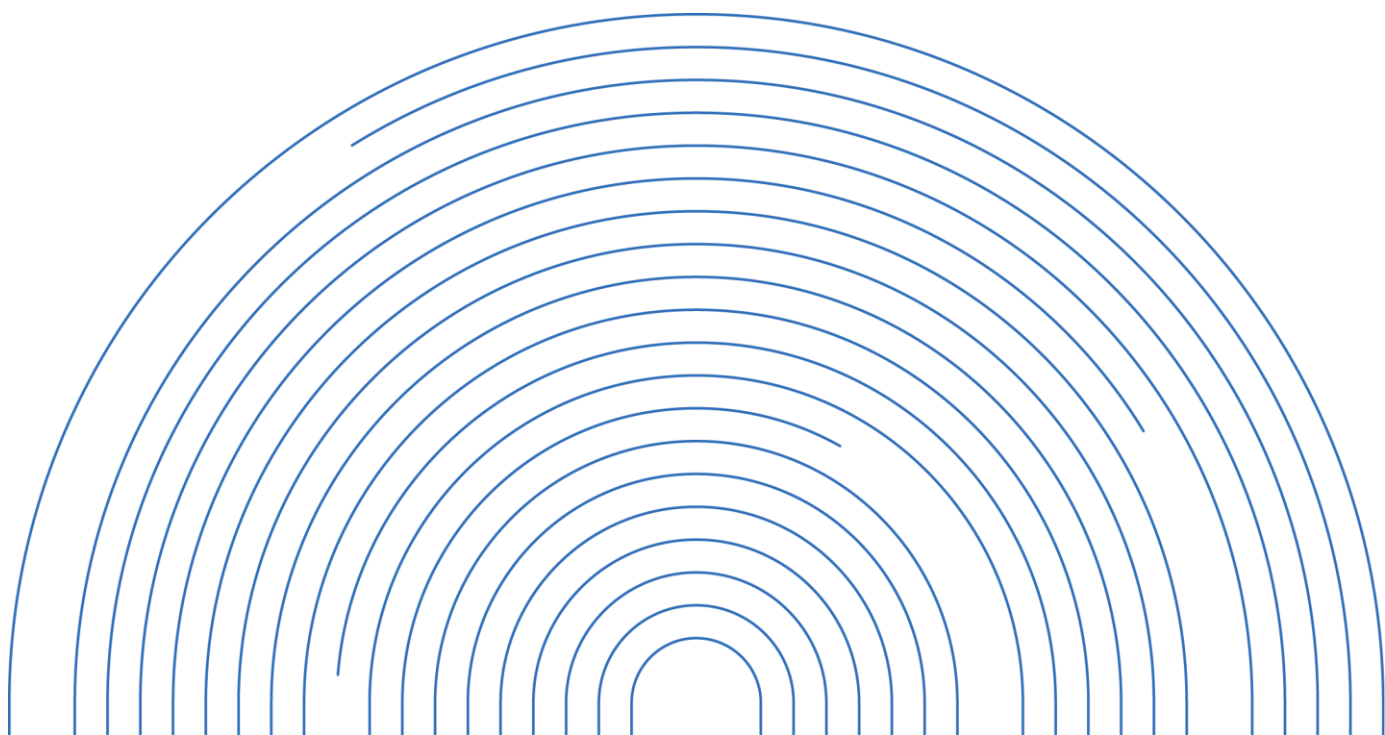

Institut pro kriminologii
a sociální prevenci

K vývoji organizovaného zločinu – výsledky šetření v roce 2025

Miroslav Scheinost

Praha 2025

Ediční řada Kontexty

Autor
PhDr. Miroslav Scheinost

Na text se vztahují pravidla licence CC BY-NC-ND 4.0

ISBN 978-80-7338-224-7 (online/pdf)
© Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2025

www.iksp.cz

Obsah

1. Statistické údaje	5
2. Expertní šetření – metodologická poznámka	7
3. Výsledky šetření	9
4. Závěry	17

1.Statistické údaje

Rozsah statistických dat, která přímo vypovídají o problematice organizovaného zločinu, je omezený. To se týká jak justičních statistik, tak statistik, které vede Policie ČR. Je zřejmé, že statistické údaje nepokrývají celé spektrum aktivit organizovaného zločinu, protože spáchané skutky, které by mohly být charakterizovány jako organizovaný zločin, mohou být stíhány (a následně vykazovány) různým způsobem: jako účast na organizované zločinecké skupině, ale také jako spáchané „prostou“ organizovanou skupinou (ve statistice nepodřazenou pod ustanovení o organizované zločinecké skupině); v těchto případech již pak nelze dále rozlišit, zda se jednalo či nejednalo o vyšší formu organizovanosti. Kromě toho mohou být stíháni pouze jednotliví pachatelé.

Dále uvedené statistiky proto zahrnují pouze ty případy, které byly v souladu s platnou legislativou jako organizovaný zločin stíhány. Data čerpají ze statistik Policie ČR a zachycují účast na organizované zločinecké skupině (§ 361 TrZ). Tabulky uvádějí vývoj od roku 2019.

**Tabulka 1: Účast na organizované zločinecké skupině
(361 TrZ) – skutky a osoby**

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
registrované skutky	24	18	22	22	32	22
z toho objasněné skutky	14	14	11	11	17	13
stíhané osoby	95	143	44	49	117	107

Pramen: Statistika Policie ČR, odbor věcných gescí a statistik

Tabulka 2: Účast na organizované zločinecké skupině (§ 361 TrZ)

– informace o stíhaných osobách

Rok	Počet stíhaných osob	z toho: muž	žena	cizí st. přísl.	opakovaně trestaná osoba	věk 15–18	věk 19–30	věk 31–45	věk 46–60	věk 61 a více
2019	95	58	32	10	15	0	21	31	31	7
2020	143	107	34	22	5	2	33	76	23	7
2021	44	36	3	10	3	0	8	20	11	0
2022	49	37	7	8	2	1	12	25	6	0
2023	117	87	17	30	10	2	37	35	24	6
2024	107	61	37	21	1	1	25	39	29	4

Pramen: Statistika Policie ČR, odbor věcných gescí a statistik

Data o účasti na organizované zločinecké skupině především dokumentují malý počet takto stíhaných osob, který v letech 2021 a 2022 ještě výrazně poklesl s následným nárůstem v roce 2023 a 2024, aniž by viditelněji rostl počet stíhaných skutků. Pro dokumentaci: v roce 2019 činil podíl osob stíhaných pro účast na organizované zločinecké skupině 0,11 % ze všech stíhaných osob, v roce 2024 tento podíl činil 0,14 %.

I při omezené vypovídací schopnosti ale data potvrzují známý poznatek, že organizovaný zločin je z hlediska věku doménou středních věkových kategorií pachatelů se zanedbatelným až nulovým podílem mladistvých a seniorů. Za zmínku stojí zvýšený počet žen mezi stíhanými osobami v roce 2024, kdy ženy tvořily více než 50 % všech stíhaných osob. Počet stíhaných cizinců je velmi proměnlivý a nabízí se hypotéza, že více závisí na počtu a charakteru konkrétních odhalených případů, než na skutečném zastoupení cizinců mezi pachateli organizované kriminality.

Pohled na vývoj organizovaného zločinu optikou statistik je proto nutně jen dílčí a byl by sám o sobě zavádějící. Právě proto je tradičně doplňován expertními šetřeními. Expertní šetření je založeno na výpovědích definované skupiny odborníků, které odrážejí jejich souhrnný pohled na problematiku. Jde o kvalitativní data získaná expertními odhady, které se týkají forem a trendů organizovaného zločinu.

2. Expertní šetření – metodologická poznámka

V rámci výzkumu organizovaného zločinu, který dlouhodobě realizuje IKSP, je každý rok prováděno expertní šetření.¹ V roce 2025 proběhlo toto šetření již po třicáté třetí. Nicméně v roce 2024 jsme se rozhodli provádět klasické šetření se standardními každoročně opakovanými otázkami ve dvouleté periodě vzhledem k tomu, že se v trendech vývoje organizovaného zločinu meziročně neprojevovaly výrazné posuny. Rok 2024 byl proto využit k expertnímu šetření zaměřenému na oblasti, které jsou rovněž významné, ale nebyly v tradičním dotazníku pokryty (využívání mladistvých a dětí organizovaným zločinem, rekrutace nových členů zločineckých skupin, korupční chování, rozsah organizované hospodářské kriminality a charakter jejich pachatelů a využívání forem kyberkriminality organizovaným zločinem). Výsledky tohoto loňského šetření jsou dostupné na stránkách IKSP.²

V roce 2025 šetření opět proběhlo s využitím klasického standardního dotazníku.

Pro účely expertního šetření jsou jako respondenti oslovováni policisté – pracovníci speciálních útvarů Policie České republiky a od roku 2012 i pracovníci Generálního ředitelství cel. Jejich kontaktování probíhá cestou příslušných organizačních útvarů. Odpovědi expertů se vždy týkají vývoje a stavu organizovaného zločinu v roce předcházejícím danému šetření.

Poznatky jsou získávány technikou anonymního dotazníkového šetření, které obsahuje jak otázky uzavřené (s volbou z několika variant odpovědí), tak otázky otevřené s možností vlastní výpovědi respondenta. Experti formulují své poznatky, názory a hodnocení. Dotazník z roku 2025 obsahoval deset meritorních otázek, další dvě závěrečné otázky se týkaly délky praxe a pracovního zařazení respondenta.

Při zpracování odpovědí jde vždy o zpracování souhrnu názorů, v nichž číselný údaj nelze chápat absolutně, ale jako prostředek k zachycení struktury názorů a vývojového trendu. Expertní šetření neposkytují tzv. tvrdá data, ale jsou využívána ke zjišťování obecnějších rysů a trendů zkoumané problematiky. V tomto konkrétním výzkumu využíváme expertní šetření proto, že některé

¹ Řešitelem a organizátorem expertních šetření byl po celou dobu jejich provádění PhDr. Martin Cejp, CSc. Po jeho odchodu do důchodu převzal odpovědnost za realizaci tohoto expertního šetření PhDr. Miroslav Scheinost. Metodologie šetření zůstává zachována tak, jak byla založena Dr. Cejpem, včetně základní struktury zpracování výsledků.

² Scheinost, M., Dvořák, J. (2025). K vybraným problémům organizovaného zločinu. Institut pro kriminologii a sociální prevenci. <http://iksp.gov.cz/k-vybranym-problemum-organizovaneho-zlocinu>

skutečnosti nebylo a není, pokud jde o organizovaný zločin, možné zjistit jinak než prostřednictvím expertů.³

Počet expertů, kteří reagovali na dotazník, se v těchto expertních šetřeních většinou pohyboval mezi 30–40, což lze vzhledem k metodologickým požadavkům kladeným na expertní šetření považovat za dostatečný počet.

V předposledním standardním šetření provedeném v roce 2023 odpovědělo celkem 51 respondentů, nicméně tři odpovědi byly ze zpracování vyřazeny pro neúplnost a příliš krátkou uvedenou praxi respondentů. Ze zařazených 48 odpovědí bylo 40 od pracovníků Národní centrály proti organizovanému zločinu SKPV (NCOZ), 6 od pracovníků Národní protidrogové centrály a 2 od pracovníků Generálního ředitelství cel. Experti dotazovaní v roce 2023 uvedli v průměru 20,3 let praxe v boji proti trestné činnosti a 11,3 let praxe v oblasti boje proti organizovanému zločinu.

V roce 2025 zodpovědělo dotazník celkem 61 pracovníků z útvarů NCOZ a z Národní protidrogové centrály. Pracovníci Generálního ředitelství cel se tentokrát do šetření nezapojili. Z obdržených dotazníků bylo osm ze zpracování vyřazeno pro krátkou dobu praxe a z důvodu významných nesrovnalostí v odpovědích. Celkem tedy bylo zpracováno 53 odpovědí - 47 odpovědí pracovníků NCOZ a 6 odpovědí pracovníků Národní protidrogové centrály.

Ze souhrnného počtu uvedlo 41 respondentů deset a více let celkové praxe v oblasti boje proti trestné činnosti, a z toho 25 pracovníků uvedlo deset a více let praxe při monitoringu organizovaného zločinu. Jednalo se tedy převážně o zkušené respondenty.

V roce 2025 byla při provedení expertizy opět využita možnost rozeslání a sběru dotazníků on-line prostřednictvím nástroje Click4Survey.

³ Viz Scheinost, M. (2023). Třicet let expertních šetření k vývoji organizovaného zločinu v Česku – možnosti a meze poznání. *Česká kriminologie* 1/2023, <https://ceskakriminologie.cz/cs/archiv/2023-1/tricet-let-expertnich-setreni-k-vyvoji-organizovaneho-zlocinu-v-cesku-2013-moznosti-a-meze-poznani/Attachment>

3. Výsledky šetření

Počínaje rokem 1993 dotazovaní experti pokaždé uvádějí, **kteřé činnosti skupin organizovaného zločinu považují za nejrozšířenější**. V roce 1993 to byly krádeže automobilů, organizování prostituce a krádeže uměleckých předmětů. Výroba, pašování a distribuce drog se umístila v roce 1993 až ve druhé desítce, od roku 1994 však už patřila – spolu s výše jmenovanými – rovněž mezi nejrozšířenější. Od tohoto roku lze zřejmě datovat masivní nástup kriminality spojené s drogami. Z dalšího vývoje lze upozornit, že se v roce 1995 k nejčtenější činnosti přidalo podplácení a korupce, podvody související se soukromým podnikáním, nelegální přeprava osob, nezákonné vymáhání dluhů. Začalo se objevovat i zakládání fiktivních firem. Od roku 1996 se k nejrozšířenější přidaly daňové, úvěrové, pojišťovací, směnečné a celní podvody, v roce 1997 se do špičky dostalo praní špinavých peněz a korupce. V letech 1998–2004 figurovala mezi nejrozšířenějšími činnostmi nelegální migrace. V roce 2002 bylo mezi nejrozšířenějšími uváděno padělání CD a nelegálních kopií videokazet.

Rok 2009 přinesl další vzestup aktivit spojených s finanční kriminalitou. Mezi nejrozšířenějšími aktivitami figurovala legalizace výnosů z trestné činnosti, korupce, daňové, úvěrové, pojišťovací a směnečné podvody, bankovní podvody a zakládání podvodných a fiktivních firem. Dále vzrůstala nelegální výroba a pašování alkoholu nebo cigaret. V roce 2013 se na přední místa dostalo zneužití prostředků EU, mezi prvních deset se už zařadilo zneužití počítače k trestné činnosti.

Pohled na odpovědi respondentů týkající se roku 2024 přináší následující tabulka, ve které jsou uvedeny ty činnosti, u nichž se 50 a více procent odpovídajících shodlo, že se v ČR vyskytují v rozvinuté formě. Tabulka uvádí porovnání s výsledky posledního šetření provedeného v roce 2022:

Tabulka 1: Rozvinuté formy činnosti organizovaného zločinu za rok 2022 a 2024

Pořadí v roce 2024	Činnost	% z N 2025 N=53	Pořadí v roce 2022
1.	praní špinavých peněz	96	2.
2.	podvody spojené se zneužíváním dotací	92	3.–6.
3.	ovlivňování veřejných zakázek	91	3.-6.
4.	korupce	89	1.
5.	kriminalita s využitím informačních a komunikačních technologií	87	9.
6.	zakládání podvodných a fiktivních firem	85	3.–6.
7.-8.	zneužití prostředků Evropské unie	83	7.
7.-8.	daňové, úvěrové, pojišťovací, směnečné podvody	83	3.–6.
9.	výroba, pašování a distribuce drog	81	11.
10.	legalizace výnosů z trestné činnosti páchané mimo ČR	79	8.
11.	podvody spojené s nelegálním zaměstnáváním	75	14.
12.-13.	bankovní podvody	68	10.
12.-13.	porušování pravidel hospodářské soutěže	68	13.
14.	organizování nelegální migrace	66	12.
15.	organizování prostituce a obchod se ženami	58	16.
16.-17.	nelegální výroba a pašování alkoholu nebo cigaret	51	Neumístěno (uvedlo méně než 50 %)
16.-17.	nezákonný obchod s léky a léčivy	51	Neumístěno (uvedlo méně než 50 %)

Ve srovnání s výsledky posledního šetření z roku 2022 nedošlo k žádným dramatickým změnám. Opět dominují aktivity, spadající do oblasti hospodářské kriminality. Je ovšem třeba upozornit, že podle názoru expertů došlo ke vzestupu kriminálních aktivit spojených s využitím informačních a komunikačních technologií, což jen potvrzuje, že i skupiny organizovaného zločinu ve zvýšené míře expandují do oblasti kyberkriminality a stále více využívají její nástroje.

Z tradičních forem kriminálních aktivit se v první desítce drží organizovaná kriminalita spojená s drogami a určitý vzestup podle názoru expertů lze pozorovat u podvodů spojených s nelegálním zaměstnáváním. Mezi aktivitami, které za rozvinuté označilo alespoň 50 % expertů, se umístilo opět i organizování nelegální migrace, organizování prostituce a obchod se ženami, a nově nelegální výroba a pašování alkoholu nebo cigaret a nezákonný obchod s léky a léčivy.

Pro organizovaný zločin je výhodné využívání **externích spolupracovníků**. Jsou najímáni k výkonu konkrétních úkolů a akcí, nedisponují informacemi o struktuře skupiny a o jejím zaměření. Jejich kontakty se členy skupiny, resp. organizace jsou omezené a nemusí znát ani účel jimi prováděné operace či operací. Při případném zadržení proto nemohou orgánům činným v trestním řízení přinést podstatné poznatky. Zároveň se dostávají do závislosti na organizovaných skupinách, mohou být zneužíváni. Proto je tradičně zjišťován **podíl externistů na činnosti skupin organizovaného zločinu**.

Podle odhadů expertů tvořili v období od roku 1993 do roku 2008 externisté více než polovinu ze všech osob zapojených do zločineckých skupin. V roce 2017 byl ale jejich podíl odhadnut jen na 39 %, v roce 2018 na 40 %. V roce 2019 se expertní odhad podílu externistů dále výrazně snížil, a to až na 31 %. Další vývoj ukazuje následující tabulka, poukazující na vzestup podílu externistů v covidových letech a pak naopak opětový pokles, potvrzený experty i pro rok 2024.

Tabulka 2: Podíl kmenových členů a externích spolupracovníků ve skupinách organizovaného zločinu (porovnání s výsledky z let 2020, 2021, 2022, %)

	2020	2021	2022	2024
Kmenoví členové	47 %	48 %	54 %	59 %
Externisté	53 %	52 %	46 %	41 %

Je otázka, zda je možné nárůst zapojení externistů v letech 2020 a 2021 přičíst jen vlivu pandemie a potřebě hledat ve změněných podmínkách větší počet najímaných spolupracovníků, nebo jiným faktorům. Výsledky z roku 2024 pokles podílu externistů potvrdily. Zdá se tedy, že vzestup podílu externistů v letech 2020 a 2021 byl skutečně ovlivněn mimořádnou situací pandemie covidu-19. Důvodem změny ovšem mohou být i posuny v charakteru aktivit organizovaných skupin.

Nejčastěji respondenti uváděli, že externisté vykonávají pomocné a servisní práce (řidiči, prodejci apod.), což bylo uvedeno v 17 případech. Časté je i jejich využívání jako tzv. bílých koní –

nastrčených osob při výkonu krytí („křoví“) při zadávacích a jiných obdobných řízeních, toto bylo uvedeno celkem osmkrát. Ale externisté mohou podle dotázaných vykonávat náročnější práce, jako je účetní servis a administrativa pro zločinecké skupiny, ale také činnosti vysoce kvalifikované, jako jsou daňoví a investiční poradci, informátoři zajišťující přístup k datům, právní služby, operace k legalizaci zisků apod. Činnost externistů je tedy široce rozprostřena, i když její největší část tvoří pravděpodobně pomocné a dílčí práce. Nicméně zajišťují i činnosti vysoce kvalifikované a specializované.

Odhad **podílu žen ve skupinách organizovaného zločinu na území České republiky** je zjišťován od roku 2000. V období 2000–2011 se pohyboval mezi 11–16 %. Podíl od roku 2020 ukazuje následující tabulka.

Tabulka 3: Podíl mužů a žen na složení skupin organizovaného zločinu (porovnání s výsledky z let 2020, 2021, 2022, %)

	2020	2021	2022	2024
Ženy	15 %	21 %	20 %	19 %
Muži	85 %	79 %	80 %	81 %

V kontextu těchto posledních let se zdá, že se podíl žen ve skupinách organizovaného zločinu poněkud zvýšil a zatím stabilizoval, což potvrzují i výsledky šetření za rok 2024. Podle názoru expertů se ženy jako již tradičně uplatňují v organizaci prostituce, kuplířství a obchodování se ženami (10 expertů). Zhruba stejný počet klade zapojení žen do oblasti administrativních a pomocných činností a zajišťování logistiky (9). Poměrně častá role žen je spatřována v oblasti komunikace s klienty, náborů členů a klientů, při práci v call-centrech, vystupují jako bílí koně (7). Ale uplatňují se významně i při páchání hospodářské kriminality, nejen jako účetní (uvedeno 5x), ale také jako jednatelky a majitelky firem, na vyšších funkcích v hospodářských subjektech, zapojením do legalizace výnosů, korupčních aktivitách apod. Jsou uváděny i jako poskytovatelky právních služeb.

Významný je odhad expertů, který se týká **stupně organizovanosti zločineckých skupin působících v ČR**. Za plně rozvinuté jsou přitom považovány skupiny s patrnou třístupňovou strukturou (řídící článek, střední vrstva, výkonní členové). Výsledky odhadu podílu plně rozvinutých skupin organizovaného zločinu v ČR v porovnání s výsledky z let 2020, 2021, 2022 jsou uvedeny v Tabulce 4.

Tabulka 4: Stupeň organizace zločineckých skupin (porovnání s výsledky z let 2020, 2021, 2022, %)

	2020	2021	2022	2024
S plně rozvinutou (třístupňovou) strukturou	42 %	49 %	46 %	54 %
S neúplně rozvinutou strukturou	58 %	51 %	54 %	46 %

Pro srovnání: v letech 2000–2014 se zastoupení rozvinutých skupin pohybovalo podle expertů většinou kolem 40 %, roce 2018 pak byl podíl skupin s plně rozvinutou strukturou odhadován na 53 %, v roce 2019 na 47 %. Odpovědi z let 2020–2022 svědčily o určitém nárůstu organizovanosti skupin, nicméně nikoli jednoznačně. V roce 2024 ovšem experti konstatovali zřetelný nárůst organizovanosti.

Často diskutovanou otázkou je **podíl cizinců na organizovaném zločinu v ČR**. Na zastoupení skupin organizovaného zločinu přicházejících ze zahraničí, resp. na podíl cizinců ve složení organizovaných zločineckých skupin, jsou experti dotazováni pravidelně. Výsledky posledního dotazování ve srovnání s výsledky od roku 2020 jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 5: Podíl mezinárodních a domácích skupin organizovaného zločinu (porovnání s výsledky z let 2020, 2021, 2022, %)

	2020	2021	2022	2024
Mezinárodní	20 %	20 %	23 %	26 %
Smíšené s převahou mezinárodního prvku	21 %	25 %	21 %	26 %
Smíšené s převahou domácího prvku	22 %	27 %	22 %	19 %
Domácí	38 %	28 %	34 %	29 %

Odpovědi z předchozích let nasvědčovaly přetrvávající převaze domácího prvku ve složení organizovaných skupin. Pokud jde o rok 2024, přiklonili se ale experti spíše k názoru o převaze zahraničního prvku. Lze vznést hypotézu, že to souvisí i s jejich názorem o nárůstu organizovanosti zločineckých skupin, případně o vývoji v období po skončení pandemie covidu-19.

Národnostní zastoupení cizinců

V 90. letech byli podle názoru expertů na zastoupení cizinců ve strukturách organizovaného zločinu na území České republiky nejvíce zastoupeni Ukrajinci a Rusové. Do roku 1999 patřili do první skupiny rovněž občané z bývalé Jugoslávie. S postupujícím rozpadem Jugoslávie se jejich zastoupení mírně oslabilo. Do roku 1997 náleželi do první skupiny i Číňané. Po roce 2000 se k Ukrajincům a Rusům připojili na přední místo Vietnamci a Albánci (většinou kosovští)⁴.

V letech 2019 až 2021 byli nadále nejsilněji zastoupeni Vietnamci, Ukrajinci, Rusové, Albánci/kosovští Albánci s tím, že se v rámci tohoto okruhu pořadí stabilizovalo a narůstá převaha Vietnamců, Ukrajinců a od roku 2020 i Rusů.

Ve srovnání s rokem 2021 se na první místo v pořadí cizinců zapojených do organizovaného zločinu v ČR jednoznačně prosadili Ukrajinci, jejichž dominance se v názorech expertů na stav v roce 2024 ještě zvýšila. Pořadí do pátého místa se nezměnilo; Vietnamci, Rusové, Albánci (včetně kosovských Albánců) a Srbové jsou na tato místa a v tomto pořadí řazení opakovaně. Na dalších místech dochází spíše k dílčím přesunům. Ve srovnání s rokem 2022 nejsou mezi prvními deseti zastoupeni Turci a Bulhaři, naopak se objevili opět Číňané a poprvé Gruzínci. Za zmínku stojí, že kromě Číňanů a Vietnamců jsou experty zmiňováni příslušníci neevropských národů jen ojediněle (až ve třetí desítce se objevují Nigerijci, Arabové, Mongolové, Syřané a poprvé také Indové). Naopak příslušníci kavkazských národů a cizinci ze zemí bývalého Sovětského svazu nejsou sice kromě Gruzínců řazení na přední místa, ale experti je uvádějí poměrně často.

Pořadí národností podle výsledku expertiz z let 2020 až 2022 lze porovnat v následující tabulce.

⁴ Přesné rozlišení Albánců a kosovských Albánců jsme nepokládali za dostatečně ověřitelné, takže obě varianty byly sloučeny do jedné skupiny.

Tabulka 6: Pořadí národností nejpočetněji zastoupených v organizovaném zločinu na území ČR v letech 2021, 2022 a 2024

2021			2022			2024		
Pořadí	Národnost	Index ⁵	Pořadí	Národnost	Index	Pořadí	Národnost	Index
1.	Vietnamci	272	1.	Ukrajinci	324	1.	Ukrajinci	439
2.	Ukrajinci	258	2.	Vietnamci	257	2.	Vietnamci	290
3.	Rusové	245	3.	Rusové	244	3.	Rusové	219
4.	Albánci/K.	131	4.	Albánci/K.	203	4.	Albánci/K.	192
5.	Srbové	78	5.	Srbové	95	5.	Srbové	121
6.	Poláci	72	6.	Slováci	89	6.	Slováci	96
7.	Číňané	69	7.	Turci	54	7.	Poláci	68
8.-9.	Rumuni	56	8.	Poláci	49	8.	Gruzínci	66
8.-9.	Bulhaři	56	9.	Rumuni	47	9.	Číňané	64
10.	Slováci	53	10.	Bulhaři	40	10.	Rumuni	60

Stejně jako jsou experti dotazováni na nejrozvinutější aktivity organizovaného zločinu v ČR, jsou tázáni také na **aktivity, které jsou nejčastěji vyvíjené příslušníky konkrétních národností či etnik zapojených do organizovaného zločinu v ČR.**

Nejčastější trestnou činností přičítanou cizincům je produkce drog a obchodování s nimi. S touto aktivitou jsou nejvíce spojováni Vietnamci, kteří byli experty v této souvislosti uvedeni 21x. S obchodem s drogami jsou dále nejčastěji spojováni Albánci (11x), ale obchodování s drogami bylo experty přiřazeno také k Srbům (6x), Ukrajincům (rovněž 6x), méně často k Polákům a Gruzíncům.

Různé formy hospodářské, resp. finanční kriminality včetně kriminality daňové a porušování autorských práv jsou velmi četné a jsou spojovány zejména s Ukrajinci, Vietnamci, Rusy, Číňany a v menším rozsahu i s dalšími. Zejména u Ukrajinců se objevuje fenomén nelegálního zaměstnávání (celkem 11x) a také je u nich častěji uváděno využívání různých forem

⁵ Pořadí zastoupení cizinců je stanoveno podle indexace, vycházející z vyjádření expertů a jejich zařazení konkrétní státní příslušnosti výše či níže v pořadí. Experti mohli uvést nejvýše deset národností (resp. státních příslušností) v řazení od nejpočetnějšího zastoupení. Index byl stanoven tak, že počet respondentů, kteří uvedli příslušnou státní příslušnost (občanství) na 1. místě, byl násoben 10x, na 2. místě 9x atd. až na 10. místě 1x. Celkový index je pak součtem těchto násobků. (Jeden bod uvedený v indexu např. znamená, že pouze jeden ze všech expertů uvedl příslušnou státní příslušnost na desátém místě.)

kyberkriminality (10x). Poměrně často je uváděna legalizace výnosů z trestné činnosti, kterou experti uvedli 6x u Ukrajinců, 6x u Rusů, 3x u Vietnamců a jednotlivě i u dalších. Specificky u Rusů experti uváděli porušování sankcí.

Experti opakovaně zmínili obchodování se zbraněmi, přiřazované nejčastěji Ukrajincům a dále i Rusům, Albáncům, Srbům a Gruzíncům. S násilnou kriminalitou jsou nejčastěji spojováni Ukrajinci, Albánci, Rusové a Gruzínci.

Nelegální sázení a nelegální bankovníctví se sice objevilo jen ojediněle, ale jistě stojí za to upozornit, že i tyto aktivity experti zaznamenali (Srbové, Vietnamci, Číňané).

4. Závěry

Ve srovnání s výsledky posledního šetření z roku 2022 nedošlo k žádným zásadním změnám. Opět dominují aktivity spadající do oblasti hospodářské kriminality. Je ovšem třeba upozornit, že podle názoru expertů došlo ke vzestupu kriminálních aktivit spojených s využitím informačních a komunikačních technologií, což jen potvrzuje, že i skupiny organizovaného zločinu ve zvýšené míře expandují do oblasti kyberkriminality a stále více využívají její nástroje.

Z tradičních forem kriminálních aktivit se v první desítce drží organizovaná kriminalita spojená s drogami a určitý vzestup podle názoru expertů lze pozorovat u podvodů spojených s nelegálním zaměstnáváním, což lze uvést do spojení s rostoucím počtem cizinců zaměstnávaných, resp. hledajících zaměstnání v ČR.

Výsledky z roku 2024 potvrdily pokles podílu externistů ve skupinách organizovaného zločinu. Konstatovaný vzestup podílu externistů v letech 2020 a 2021 byl tedy zřejmě ovlivněn mimořádnou situací vyvolanou pandemií covidu-19.

Odpovědi z let 2020–2022 svědčily o určitém nárůstu organizovanosti skupin, nicméně nikoli jednoznačně. V roce 2024 ovšem experti konstatovali zřetelný nárůst organizovanosti. Je možné, že s tím souvisí i názor expertů na určitou převahu zahraničního prvku ve složení skupin operujících v ČR.

Od roku 2019 jsou, pokud jde o cizince, mezi pachateli organizovaného zločinu stabilně nejvíce zastoupeni Vietnamci, Ukrajinci, Rusové, Albánci/kosovští Albánci. Ve srovnání s rokem 2021 se na první místo v pořadí cizinců zapojených do organizovaného zločinu v ČR jednoznačně prosadili Ukrajinci, jejichž dominance se v názorech expertů na stav v roce 2024 ještě zvýšila. Na dalších místech dochází spíše k dílčím přesunům.

Nejčastější trestnou činností přičítanou cizincům je produkce drog a obchodování s nimi. S touto aktivitou jsou nejvíce spojováni Vietnamci, dále Albánci, ale obchodování s drogami bylo experty přiřazeno také k Srbům, Ukrajincům, méně často k Polákům a Gruzíncům.

Různé formy hospodářské, resp. finanční kriminality včetně kriminality daňové a porušování autorských práv jsou velmi četné a jsou spojovány zejména s Ukrajinci, Vietnamci, Rusy, Číňany a v menším rozsahu i s dalšími. Zejména u Ukrajinců se objevuje fenomén nelegálního zaměstnávání a také je u nich častěji uváděno využívání různých forem kyberkriminality. Poměrně často je uváděna legalizace výnosů z trestné činnosti, kterou experti uvedli především u Ukrajinců

a Rusů. Specificky u Rusů experti uváděli porušování mezinárodních sankcí, souvisejících s agresí proti Ukrajině.

Celkově lze shrnout, že názory expertů k vývoji organizovaného zločinu v ČR upozorňují v pohledu na rok 2024 spíše na některé dílčí posuny, jako je pokračující expanze do oblasti kyberkriminality, dominance hospodářských kriminálních aktivit, ale také perzistence kriminality, spojené s drogami, zejména u cizinců.